

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Samråd i Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg d. 22. oktober 2020 vedr. afviklingsomkostninger i Nordsøen

Center

Center for Klimaneutralitet
Danmark

Team

Viden, forskning og omstilling

Dato

22. september 2020

J nr. 2020-xxxx

/ SEMAD

Samrådsspørgsmål A-B

I Folketingets Klima-, Energi-, Forsyningsudvalg har Signe Munk (SF) stillet ministeren følgende to samrådsspørgsmål Y-Z:

Samrådsspørgsmål A:

”Vil ministeren redegøre for, om der er udsigt til, at de fire selskaber med produktionsanlæg i den danske del af Nordsøen – Total, INEOS, Hess og Wintershall Dea – vil være i stand til at opfylde deres forpligtelser til at rydde op efter borerne?”

Samrådsspørgsmål B:

”Vil ministeren orientere om selskabernes samlede økonomiske situation, forpligtelser i forhold til oprydning af felter i andre lande samt foretage følsomhedsberegninger for olieprisen med henblik på at vurdere, om selskaberne er tilstrækkeligt robuste økonomisk til at kunne betale for oprydningerne?”

[Det talte ord gælder]

Ministerens svartale:

Normalt ville jeg i et lukket samråd tale lidt mere frit, men det her er ret teknisk, så jeg vil derfor holde mig til talepunkterne. Jeg har også taget embedsmænd med, som, hvis I tillader det, vil kunne svare på nogle af de meget tekniske ting.

Jeg har selvfølgelig også fulgt med i pressen, og har i den forbindelse spurgt mit embedsværk, om der er nogle risici forbundet med afviklingsforpligtelserne.

Og det er der ikke, fordi der er rigtig mange "safe guards".

Der er tale om rigtig mange penge, og derfor er det naturligvis helt afgørende.

[Indledning]

Ser vi på de selskaber, som SF nævner, så er det vigtigt at understrege, at de alle er godkendt af de danske myndigheder.

De skal løbende kunne dokumentere, at de er i besiddelse af den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til at kunne udføre de aktiviteter, der er omfattet af tilladelsen.

Den danske stats kontrol

Lad mig starte med at sige noget overordnet om den danske stats kontrol. Det tror jeg giver en god ramme for resten af min af besvarelse.

Der indgår almindeligvis flere selskaber i en olie- og gastilladelse, som ejes af forskellige koncerner.

Disse selskaber hæfter tilsammen for forpligtelserne, som er indeholdt i hver tilladelse. Med andre ord hæfter de alle for afviklingsforpligtelserne. Det vil sige ikke kun for deres egen del – men for alle forpligtelserne.

Alle selskaber, der har fået en tilladelse i Nordsøen, underkastes myndighedstilsyn. Og det er Energistyrelsen, der fører det.

Når der tildes tilladelser, skal alle ansøgere selvsagt igennem en grundig godkendelsesproces, inden selskaberne overhovedet kan tildes en sådan tilladelse.

Herudover overvåges selskabernes finansielle kapacitet også efter tildelingen af tilladelser. Tilsynet skal sikre, at selskaberne har tilstrækkelig finansiell kapacitet til at dække udgifter til afvikling.

Overvågningen er baseret på et årshjul af økonomiske oplysninger, som selskaberne skal indberette til Energistyrelsen. Blandt oplysningerne indgår selskabernes regnskaber. De sammenholdes med deres andel af de økonomiske forpligtelser i tilladelserne.

Oplysningerne om deres økonomiske forpligtelser fremgår af budgetoplysningerne og de estimerede

afviklingsomkostninger, som styrelsen modtager årligt.

Det vil sige, at styrelsen systematisk modtager data om estimerede omkostninger til afvikling.

Der er derudover i lovgivningen og i tilladelserne indbygget en række mekanismer, som sikrer finansiell robusthed i de enkelte faser i en tilladelse.

I den proces kigger styrelsen selskaberne efter i sømmene for at sikre, at de opretholder den fornødne finansielle kapacitet, og at de til al tid kan forventes at udøve virksomheden, så samfundet har mest mulig indsigt i og gavn af denne.

[Spørgsmål Z]

Hvis jeg så vender mig mod mit svar på spørgsmål Z. Her kan jeg starte med at svare meget direkte.

Staten fører ikke kontrol med selskabernes afviklingsforpligtelser i udlandet. Vi fører tilsyn med, at selskaberne kan afholde deres afviklingsomkostninger i Danmark.

Undergrundsloven og tilladelserne er skruet sådan sammen, at ansvaret for afvikling påhviler licenshaverne i Nordsøen.

Selskaberne har siden 2018 skulle indlevere afviklingsplaner til Energistyrelsen og redegøre for beregningsforudsætninger.

Afviklingsplanerne skal godkendes af Energistyrelsen, som stiller vilkår om, at planerne skal opdateres mindst hvert 5. år.

Det indgår som vilkår i de godkendte afviklingsplaner, at Energistyrelsen årligt skal modtage opdaterede økonomiske oplysninger med beregninger for afviklingsomkostninger og forventet tidspunkt for produktionsophør.

Sådanne oplysninger bruges i Energistyrelsens tilsyn med selskaberne. Olieprisforventninger indgår som forudsætning i disse beregninger som ajourføres årligt.

Men Energistyrelsen foretager ikke særskilte følsomhedsberegninger for olieprisen.

[Spørgsmål Y]

Der leder mig så videre til spørgsmål Y.

Til det spørgsmål kan jeg klart sige: Ja, der er udsigt til, at selskaberne vil kunne afholde afviklingsomkostningerne. Vi har intet grundlag for at vurdere anderledes.

Det har vi i lovgivningen en række mekanismer, som skal sikre. Dem vil jeg gerne prøve at gå igennem nu.

Godkendelsesproces – finansiel og teknisk kapacitet

Inden der overhovedet meddeles tilladelser i Nordsøen, skal selskaberne igennem en grundig

godkendelsesproces, som jeg indledningsvist nævnte.

Energistyrelsen sagsbehandler ansøgninger om tilladelser efter reglerne i undergrundsloven. Ansøgningerne behandles efter de kriterier, der fremgår af loven. Kriterierne vedrører blandt andet ansøgernes tekniske og finansielle kapacitet.

Det kan vi så komme ind på bagefter, hvis I er mere interesseret i, hvad det betyder.

Det vil sige, om selskaberne er tilstrækkelig økonomisk solide og kvalificeret til at løfte opgaverne, som de byder ind på.

Energistyrelsen forlanger typisk altid en garanti fra et moderselskab. Formålet er at understøtte den finansielle kapacitet til at dække for selskabernes forpligtelser i tilladelsen. Det vedrører fx for selskabernes afviklingsomkostninger.

Staten stiller disse krav for at sikre, at det er forsvarligt, at lade det pågældende ansøgerselskab modtage en tilladelse til at efterforske og indvinde den danske stats ressourcer i undergrunden.

Det er altså krav som kun kan imødekommes med en solid økonomisk kapacitet i forhold til det tilbudte arbejdsprogram og en arbejdsstyrke af højt specialiserede kompetencer, som så vurderes.

Derefter er der spørgsmål om økonomisk hæftelse og sikkerhed: finansielle forpligtelser og moderselskabsgaranti

Som jeg nævnte i starten indgår der almindeligvis flere selskaber i en tilladelse. De selskaber hæfter sammen for afviklingsomkostningerne.

Når der er flere selskaber fra forskellige koncerner, har de en betydelig egeninteresse i at sikre, at den fornødne finansielle sikkerhed er på plads, inden afviklingen startes.

Derfor påbegynder de pågældende selskaber at stille sikkerhed over for hinanden for afviklingsomkostninger lang tid inden produktionsophør.

Den sikkerhedsstillelse, som selskaberne indbyrdes stiller over for hinanden, skal ikke forveksles med de moderselskabsgarantier, som staten modtager fra de enkelte deltagere i tilladelserne.

Formålet med sidstnævnte sikkerhedsstillelse er at modvirke, at staten skal betale for andre selskabers udgifter til afvikling.

Moderselskabsgarantien er sædvanligvis beløbs- og tidsmæssig ubegrænset.

Det betyder, at hvis staten skal afholde omkostninger, fordi et selskab i Nordsøen ikke kan betale for sine afviklingsomkostninger, så kan staten rette sine krav til det garantistillende selskab.

Et konkret eksempel:

Den 28. februar 2018 godkendte Energistyrelsen Mærsk Olie og Gas A/S selskabsoverdragelse til Total. Styrelsens godkendelse indeholdt et vilkår om, at de økonomiske forpligtelserne blev understøttet af en moderselskabsgaranti fra det øverste selskab i hele Total koncernen: Altså Total S.A.

Afviklingsplaner

Som jeg oplyste om tidligere, skal licenshaveren én gang årligt opgøre de seneste estimater for afviklingsomkostningerne for anlæg, som er omfattet tilladelsen.

De samlede estimerede omkostninger fordeles på relevante omkostningskategorier. Det muliggør, at Energistyrelsen kan benchmarke omkostninger på tværs af tilladelser. Licenshaveren skal samtidig redegøre for forudsætningerne bag beregningerne.

Et vigtigt krav er, at planen skal anføre, hvordan og hvornår der i tilladelsen påbegyndes økonomisk sikkerhedsstillelse for, at midlerne til afvikling er til rådighed på afviklingstidspunktet. Hermed menes den sikkerhedsstillelse, som stilles mellem selskaberne i tilladelsen.

I sådanne beregninger indgår olieprisantagelser, produktionsprofil og andre beregningsforudsætninger.

Det er selvsagt en vigtig pointe at holde fast i: Der tages altså aktiv stilling til de olieprisforudsætningerne, der angives.

Som jeg var inde på, stiller Energistyrelsen i sin godkendelse af afviklingsplanerne vilkår om, at afviklingsplanerne skal opdateres minimum hvert 5. år for at afspejle ændringer i afviklingsmåder. Det kunne være som følge af ændrede tekniske, juridiske eller økonomiske forhold.

De økonomiske oplysninger, som indgår i afviklingsplanerne, skal dog opdateres årligt.

Så er der det, der hedder subsidær hæftelse

Godt. Det var så et dyk ned i afviklingsplanerne. Nu vil jeg tage udvalget gennem en mekanisme, som har været i spil i de mange selskabsoverdragelser, som Nordsøen har oplevet de seneste år.

Og det er altså *subsidær hæftelse*.

Den øger den finansielle sikkerhed ved, at der i forbindelse med salg af licensandele skal afgives en erklæring om subsidær hæftelse for afviklingsomkostninger.

Subsidær hæftelse påhviler overdrageren af selskabet og indtræder, hvis den nye licenshaver af en kulbrintetilladelse ikke dækker sine udgifter til afvikling af anlæg på afviklingstidspunktet.

Formålet er at tilvejebringe en høj grad af sikkerhed for, at staten ikke kommer til at stå med afviklingsomkostningerne.

Lad mig igen tage et konkret eksempel:

Det var ligeledes et vilkår ved salget af Mærsk Olie og Gas til Total, at A. P. Møller-Mærsk hæfter *subsidiært* for afviklingsomkostningerne, hvis Total – selvfølgelig imod forventning - ikke er stand til at betale, når det bliver aktuelt at afvikle.

[Outro]

Der har de seneste år været en del selskabsoverdragelser i Nordsøen med nye spillere i Dansk Undergrunds Consortium.

Ved samtlige af overdragelserne er der stillet vilkår om moderselskabsgaranti og subsidiær hæftelse.

Konkret er der tale om, at Mærsk, Chevron og Shell som hæfter subsidiært for deres oprindelige andele af afviklingsomkostningerne i forbindelse med salgene til de nye selskaber. Størstedelen af de estimerede afviklingsomkostninger i Nordsøen vedrører DUC.

Det er vigtigt for mig at slå fast, at de mekanismer i lovgivningen og i statens tilsyn medvirker til at sikre, at selskaberne kan afholde deres afviklingsomkostninger.

Det var det.